

Informacije:

Turizem Dolina Soče – TIC Tolmin, Petra Skalarja 4, 5220 Tolmin
t: 05 3800 480 • e: info.tolmin@dolina-soce.si • www.dolina-soce.si
Športno kulturno turistično društvo Lom • e: info@sktd-lom.si • www.sktd-lom.si

dolina Soče

I FEEL SLOVENIA

Veliki vrh

Široko

Nad sotočjem rek Soča in Idrijca se na jug vzpenja Banjška planota. Na njenem najbolj severozahodnem delu je suha dolina, nad katero so posejane manjše in večje skupine hiš, ki tvorijo vasi **KANALSKI** in **TOLMINSKI LOM**, čez greben, že nad suho Čepovansko dolino, jima družbo dela še manjša **GRUDNICA**. To je območje Loma.

Krožna pohodniška pot **LOM JE MOJ DOM** pelje skozi te zaselke ter čez pisane senožeti, travnike, pašnike in hladne gozdove na njihovih obronkih. Informacijske table ob poti nam približajo življenje v teh krajih nekoč in danes.

Območje leži na kraškem svetu, zato tu ni stalnih vodotokov, veliko je vrtač, prisotna so brezna in udorne jame. Na več mestih so v preteklosti kopali kamnite plošče – skreli, ki so jih uporabljali za

pokrivanje stavb. Še danes sta z njimi pokrita vaška cerkev in najstarejša ohranjena hiša. Svet je hribovit, zato so tu zemljo obdelovali na majhnih njivah, v višjih predelih in na gmajnah pa pasli živino.

Pot postreže s slikovitimi razgledi. Na majhni vzpetinici sredi Kanalskega Loma obiskovalce pozdravlja cerkev sv. Primoža in Felicijana. Nad Kanalskim Lomom lahko proti jugozahodu občudujemo greben Kolovrata in v jasnem vremenu tudi italijanske Dolomite. Z grebena, ki se razteza od Širokega do Velikega vrha in dalje proti lokovskim hribom, pogled seže od Kolovrata, prek Kanina in Bohinjsko-tolminskih gora, do Porezna in ostalih Idrijsko-cerkljanskih vrhov; od blizu si jih na razgledni točki Široko lahko ogledamo tudi skozi objektiv daljnogleda.

Kanalski Lom

1

Marijina kapelica

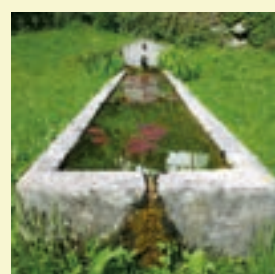

stoletja v priprošnjo Mariji za zdravje.

Nad zaselkom Ravne, kjer na poti s Širokega uzremo farno cerkev, stoji kapelica, ki so jo bližnji prebivalci postavili v tridesetih letih prejšnjega

2

Korito

Ker Lom stoji na kraškem svetu, je bila v preteklosti oskrba z vodo otežena. Domačini so se večinoma oskrbovali s kapnico oziroma

z deževnico, ob redkih izvirkih pa so postavili korita, ki so jih uporabljali za napajanje živine.

2

3 4

Periunca in kapelica Andreja Murovca

Večji ploščat kamen, ki na zunaj ne izgleda nič posebnega, ima pestro zgodovino. Služil je v procesu izdelave lanenega platna, za pranje perila in kot mostič.

Sredi 19. stoletja je v Lomu živel kipar samouk Andrej Murovec, ki je klesal kamnite kipe in

spomenike. Izklesal je tudi lepo kapelico, ki stoji ob cesti nad njegovim nekdanjim domovanjem.

3

5

Martinova domačija

Stara domačija obsega stanovanjsko hišo, od daleč viden kozolec, manjšo stavbo za bivanje hlapcev in dekel, močilo za

napajanje živine ter staro stavbo, v kateri je bila med drugim tudi mlekarna.

7

7

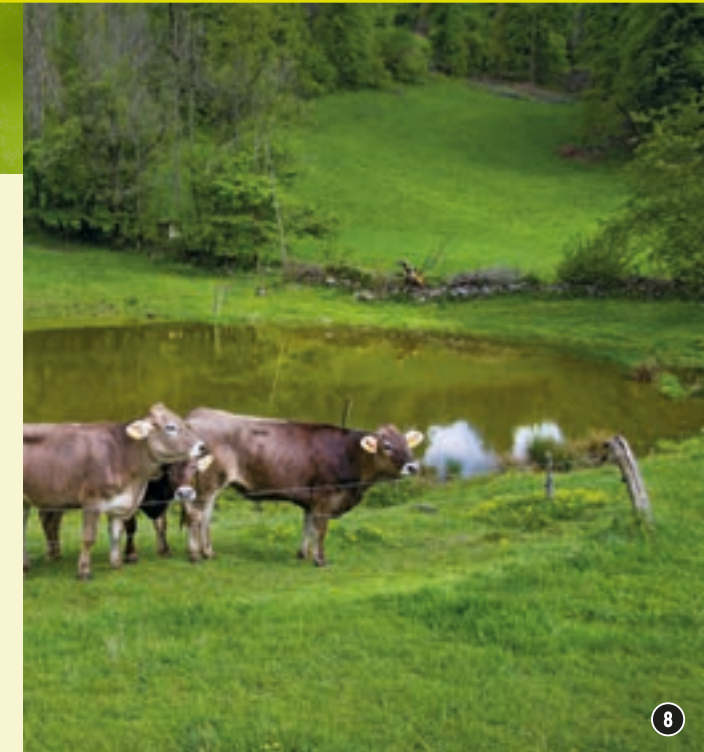
Arnejeva kovačija

Še ena stavba, ki je pokrita s kamnito kritino, vabi v zaselek Dol. V najstarejši stavbi v Lomu sta bila med drugim župnišče in kovačija. Pri gradnji prizidka so uporabili tudi material od porušene stare cerkve.

8

Močilo na Kalu

V kotlinici nad Lomom se nahaja močilo, namenjeno napajanju živine. Ta se čez leto pase na skupnih pašnikih, ki se razprostirajo od Kanalskega Loma do Velikega vrha.

8

6

Cerkev sv. Primoža in Felicijana

kiparja samouka Andreja Murovca iz konca 19. stoletja. Najlepši izdelek, kip sv. Jožefa, stoji v niši nad cerkvenim vhomom.

Na vzpetini sredi Kanalskega Loma stoji cerkev, zgrajena leta 1791. Čeprav preprosta, je zelo zanimiva zaradi kamnite kritine in ločenega zvonika, kar jo razlikuje od večine cerkva v okolici. Ob cerkvi stojijo izklesane kamnite mojstrovine

6

6

9

Brezno v Špilah

Lom leži na najsevernejšem delu dinarsko-kraških planot, za katere so značilni kraški pojavi. Mednje spada tudi Brezno v Špilah, globoko 55 metrov, nad katerim se pne naravni mostiček.

10

Mejni kamen

Lom je bil od srednjega veka večino časa razdeljen na tolminsko in kanalsko oblast. Meja ni bila natančno določena, kar je povzročalo preglavice, zato so jo leta 1738 dokončno uredili.

10

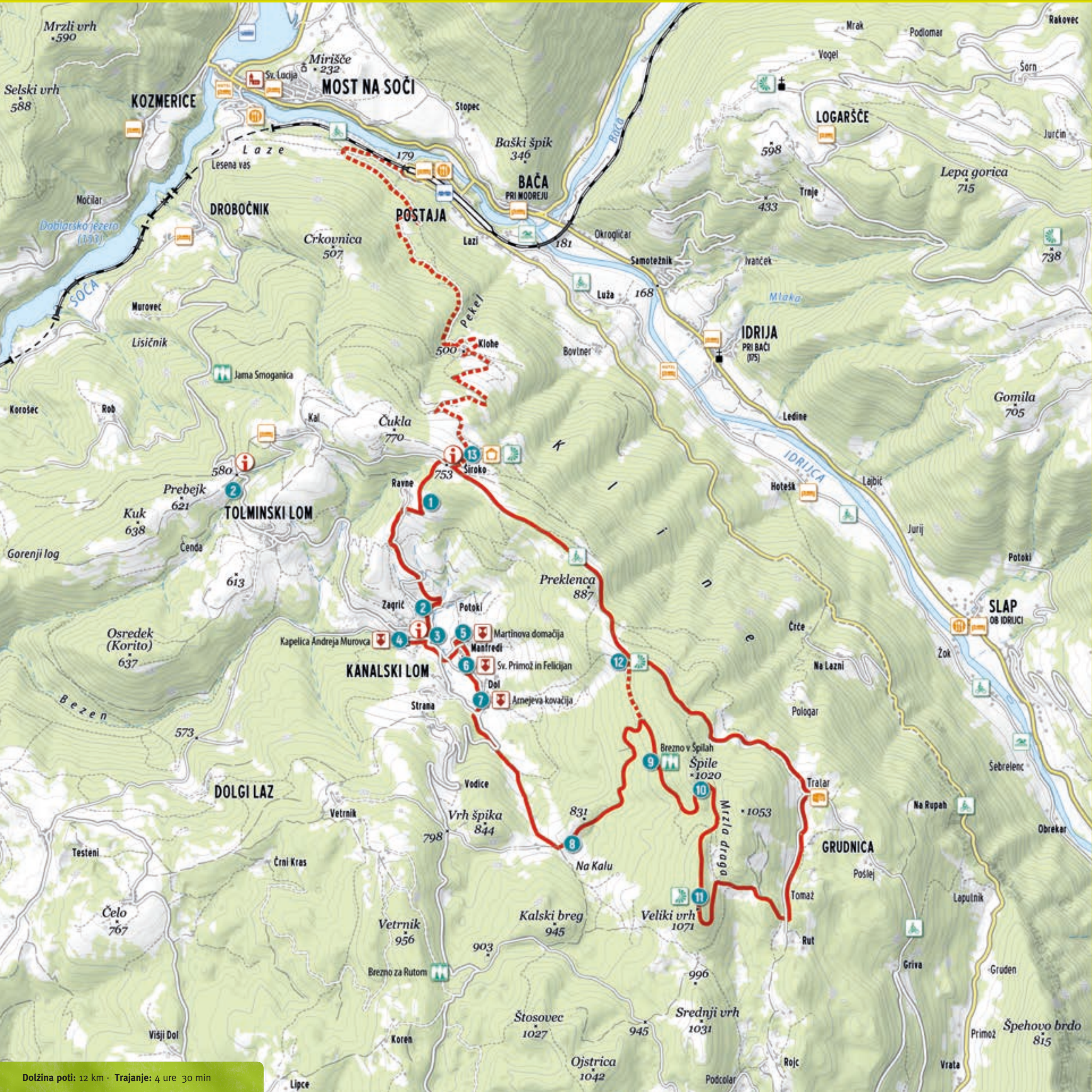
Grudnica

Prva svetovna vojna in soška fronta sta tudi v teh krajih pustili svoj pečat. V bližini Loma so potekali hudi boji v 11. bitki. Z Velikega vrha, najvišjega vrha Banjške planote, je bil dober razgled na položaje na fronti. Še danes je v bližini ohranjen opazovalni položaj s kaverno.

Visoko nad Kanalskim Lomom ležijo Ledince, s katerih je lep razgled na Kolovrat, Matajur, Kaninsko in Krnsko pogorje, ob jasnem vremenu tudi na italijanske Dolomite. Na informativni tabli so prikazana kmečka opravila v preteklosti.

Na grebenu nad Turistično kmetijo Široko je ena najlepših razglednih točk v dolini Soče. Pogled seže od Kolovrata, prek Kanina in Bohinjsko-tolminskih gora, čez Porezen, do vrhov Idrijsko-cerkljanskega hribovja.

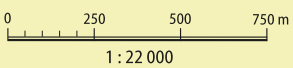
Dolžina poti: 12 km • Trajanje: 4 ure 30 min

- TEMATSKA POT LOM JE MOJ DOM
- POHODNIŠKE POTE
- 1 MARIJINA KAPELICA
- 2 KORITO
- 3 PERIUNCA IN KAPELICA ANDREJA MUROVCA
- 4
- 5 MARTINOVA DOMAČIJA
- 6 CERKEV SV. PRIMOŽA IN FELICIJANA
- 7 ARNEJEVA KOVAČIJA

- 8 MOČILO NA KALU
- 9 BREZNO V ŠPILAH
- 10 MEJNI KAMEN
- 11 VELIKI VRH
- 12 RAZGLEDNA TOČKA LEDINCE
- 13 RAZGLEDNA TOČKA ŠIROKO
- INFO TABLA
- KULTURNA IN ZGODOVINSKA ZNAMENITOST

- CERKEV
- AVTOVLAK
- TURISTIČNA LADJA
- PRENOČIŠČA
- HOTEL
- TURISTIČNA KMETIJA
- PRODAJA SIRA
- GOSTILNA

- RAZGLEDIŠČE
- KOLESARSKA POT
- KOPALIŠČE
- JAMA

Vsako leto 15. avgusta se cestni in gorski kolesarji ter tekači pomerijo na Vzponu na Široko. Napore na trasah različnih dolžin in profilov poleg tekmovalnih uspehov odtehtajo razgledi in druženje ob dobri hrani po prihodu na cilj na Turistični kmetiji Široko.

Na Turistični kmetiji Široko se lahko okrepčamo s tipičnimi lokalnimi jedmi, slovijo predvsem po slastnih štrukljih. Ob poti Lom je moj dom stoji sirarna Tratar, kjer lahko dobimo kakovosten domač sir, skuto in druge mlečne izdelke.

Operacijo Tematske poti na območju LAS Dolina Soče delno financira Evropska unija iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Za vsebino je odgovorna Občina Tolmin. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Izdala: Občina Tolmin, 2020 • Besedilo: ŠKTD Lom • Foto: Miljko Lesjak, Janko Humar • Zemljevidi: Kartografija d.o.o. • Oblikovanje: Ivana Kadivec, Jaka Modic • Tisk: Nonparel d.o.o.